

Nemzetközi Vidéki Örökség Konferencia

Tisztelt vidékfejlesztésben, vidéki turizmusban, vidékkutatásban érintett Kolléga!

Szeretettel invitáljuk az első Nemzetközi Vidéki Örökség Konferenciára, melyet a HUHR/1901/2.1.3/0062 azonosítószerű Routes To Roots című Interreg projekt keretében az alábbi szakmai szervezetek együttműködésében valósítunk meg:

- PTE KTK Marketing és Turizmus Intézet
- PTE BTK Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézet
- PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézet
- PTE KPVK Vidékfejlesztési Intézet
- Nemzetstratégiai Kutatóintézet
- Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége
- Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága X. Oszt. Turizmusföldrajzi Munkabizottsága
- Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága II. Oszt. Gazdaság- és Társadalomtörténeti Munkabizottsága

A konferencia időpontja: 2021. május 28. – Tartalék időpont: 2021. szeptember 10. (A szervezők személyes jelenléttel tervezik a konferencia megvalósítását. Amennyiben az első időpontban ez nem lehetséges, akkor a tartalék időpontban kerül sor az eseményre.)

A konferencia helyszíne: Medvehagyma Ház, Orfű

A konferencia szervezője: Orfűi Turisztikai Egyesület

A konferencián való részvétel előadóként és szakmai érdeklődőként is ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött.

A konferencia témái:

A vidéki örökséggel való foglalkozás fő célja nem más, mint a megőrzés elősegítése, az örökségi értékeket hordozó tevékenységnek és értékeknek a gazdasági célú hasznosítása, és ezen tevékenységek piaci pozíciójának a javítása. – Az örökség lényege megközelítésünk szerint abban rejlik, hogy mit jelent az a ma embere számára. Ezért nem az évszázadokkal ezelőttil kell utánozni, hanem a mai ember számára fontos, különleges, egészséges, értékeket képviselő dolgokat újra felfedezni, és a hétköznapiak során hasznosítani. Napjainkban a globalizációval szemben formálódó trendre a tudatos fogyasztói magatartás kialakulása és a helyi örökségi értékek felé fordulás jellemző. Emellett a fenntartható fejlődés elveinek érvényesülése is mind jobban megfigyelhető a fogyasztói szokások változásában. Ezen pozitív folyamatok érezhetően növelik az autentikus vidék örökségi értékei és az ezekre épülő helyi termékek iránti keresletet, felértékeli az örökségi erőforrásokat hasznosító turisztikai kínálatot. Őszintén reméljük, hogy a tervezett konferenciánkkal magunk is szolgálni és segíteni tudjuk ezt a folyamatot.

Az konferencián az alábbi 6 szekció munkáját tervezzük:

1. Vidéki örökségi értékekre épülő innovatív turisztikai termékfejlesztés (Szekcióvezető: Dr. Gonda Tibor)

Az örökség turisztikai hasznosítása egyre inkább gazdasági érdeké is válik. A múlt, ami nem törölhető ki az emberi emlékezetből, folytonosan megújuló erőforrást is jelent. A hazánkban

4. Értékteremtéstől a piacra jutásig (Szekcióvezető: Dr. Máté Andrea)

A vidéki örökség értékeire, a földrajzi adottságok egyediségére alapozva hagyományos vagy innovatív helyi termékek, kézműves termékek, terroir termékek, hungarikumok épülnek. Ezen termékek azonban nemcsak az értékek megőrzéséről és azok gazdasági célú hasznosításáról szólnak, hanem a hozzáadott magas szellemi tőkéről, a közösségi összefogásról, vagy a környezettudatos gondolkodásról, illetve akár a társadalmi felelősségvállalásról. A piacra jutás komoly kihívás globalizált világunkban, ahol a tömegtermeléssel, a tömegturizmussal szemben kell a vidéki térség termelőinek, szolgáltatóinak piacot szerezniük. Az Európai Unió csatlakozása után felerősödött az eredetvédelem jelentősége, szerepe. Ennek is köszönhetően az elmúlt időszakban számos új egyedi vagy közösségi márkaépítés történt, vagy korábbi közösségi márkatermék újult meg, továbbá térségi védjegyek születtek annak érdekében, hogy a minőséget, autentikus értékeket garantálják a fogyasztók, a turisták felé. Napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a környezettudatosságra (pl. öko-, biogazdaságok), fenntarthatóságra épülő értékteremtő megoldások. Az elmúlt évtizedekben hálózatos együttműködések jöttek létre a vidéki értékek megőrzése, turisztikai hasznosítása, piacra juttatása érdekében. Ilyen kezdeményezések voltak például a korábban létrehozott tematikus utak, a klaszterek. A vidéki turizmus lehetőségei mellett a helyi termelői piacok szerepe is növekszik a piacra jutás tekintetében. Vajon ezek a megoldások beváltották a hozzájuk fűzött reményeket? A szekció keretében az értékteremtés sokszínűségére, a helyi kezdeményezések, jó gyakorlatok megismerésére és a piacra jutás sajátos megoldásaira, kihívásaira szeretnénk felhívni a figyelmet.

5. A vidéki örökség szerepe az identitás megőrzésében (Dr. Tózsér Anett)

Nemzetpolitikai jelentősége okán is ennek a szekciónak a célja, hogy a vidéki örökségeknek mind a magyarországi, mind a külföldi magyar térségek identitására gyakorolt hatását vizsgálja. A vidéki örökségek felértékelése nemzetünk érdekét és védelmét szolgálja és elengedhetetlen feltétele az életképes nemzettudatnak. A nemzeti identitás fontossága mellett ugyanakkor azt is kiemelhetjük, hogy a globalizáció egyik következménye a térségek, a lokalitások szerepének megváltozása és felértékelődése. Az új területi politikák következtében hazánkban és a külföldi magyar lakta területeken is fontos szerepet kapnak a lokális, endogén erőforrások, mint az önerőből történő építkezés alapkövei. A helyi erőforrások igénybevétele biztosítja, hogy a befektetett tőke helyben marad és újrahasznosul. Emellett a kulturális örökség megőrzése és építése, a helyi sokszínűség hangsúlyozása és reklámozása, a hely jellegzetességeinek támogatása, a helyi identitás, valamint a hozzákapcsolódó különféle minőségi áruk és szolgáltatások fejlesztése és értékesítése a globalizációval szembeni védelmet is jelenti. A vidéki örökségek megőrzése és hasznosítása számos közvetlen és főleg közvetett haszonnal jár a vizsgált térségek társadalmára és gazdaságára. Hozzájárulnak többek között a helyben történő munkahelyteremtéshez és -megőrzéshez, az alapanyag-előállítók bevételeinek és így a helyi adóbevételeknek a növekedéséhez.

6. Gasztrokulturális örökségünk és a gasztro-turizmus kibontakozása hazánkban és a világban. A Baranya és Pécs Európa Gasztronómiai Régiója 2025 projekt céljai, a megvalósítás lehetőségei és feladatai. (Szekcióvezető: Dr. Kovács Dezső)

A gasztronómia egyes korábbi elméleti megközelítések szerint, mint a kulturális turizmus alterméke jelent meg, mint azt erősítő, segítő forma. A világban zajló átalakulás és a nálunk is másfél évtizede jelenlevő 'gasztronómiai forradalom' kiemelte a gasztronómiát eddigi másodhegedűs szerepéből és mára már saját jogán is önálló turisztikai kínálattá, gasztroturizmussá formálja. Ezt a folyamatot erősíti többek között a 2016-tól Barcelonából évente pályázat útján meghirdetett Európa Gasztronómiai Régiója cím, melynek célja, hogy

- tudatosítsa a helyi kultúra és ételek, helyi termékek különlegességének fontosságát és ennek révén hozzájárulni az életminőség javulásához a régiókban
- ösztönözze a kreativitást és a gasztronómiai újításokat,
- hangsúlyozza a helyi, a mástól eltérő, különleges étel- és táplálkozási kultúrát,
- erősítse a helyi jól-létet.

A címnek és az azzal járó összefogásnak, felkészülésnek és programnak terület- és vidékfejlesztő, közösség- és helyi öntudatot erősítő hatása is van. A Baranya és Pécs Európa Gasztronómiai Régiója 2025 kezdeményezést elindítóknak az a meggyőződésük, hogy különleges nemzetiségi gasztronómiája, helyi termékei, természeti és kulturális értékei alapján a megye és a város alapos felkészüléssel és összefogással meg tud felelni a fenti céloknak. Állíthatjuk: a cél egyértelmű és világos, a hozzávezető út azonban még nem nyílegyenes. Sokféle szereplőnek, a gasztronómia vállalkozóinak, a kultúra letéteményeseinek, a tudásszektor képviselőinek, a vidék és területfejlesztési politikának, önkormányzatoknak, civileknek és állampolgároknak egyaránt hozzá kell járulniuk, hogy ez a közösségi, alulról indult kezdeményezés megvalósulhasson. Mit kell tenni, kiket és hogyan lehet bevonni a cél megvalósítása érdekében? Milyen javaslatokkal tudnak elméleti és gyakorlati szakemberek, közösségek, testületek előállni a sikeres program érdekében? Milyen területeken kell fejlődni, mit kell tanulni és jól elsajátítani az érintetteknek a jövőbeni siker érdekében? Melyek azok az akadályok, fékek, hátráltató tényezők, amelyeket le kell küzdeni? E kérdések megválaszolására várjuk a jelentkezők gondolatait, hazai és nemzetközi tapasztalatait és javaslatait.

A konferencia programja:

9.00-9.40 Regisztráció

9.40-10.00 Köszöntők

10.00-11.40 Plenáris előadás 2 vagy 3 db. (Ötleteket várok)

11.40-13.00 Ebéd a szigeten: „Helyi termék sziget”

13.00-15.00 Első szekció időszáv (1., 2. és 3. szekció)

15.00-15.15 Kávészünet

15.15-17.15 Második szekció időszáv (4. 5. és 6. szekció)

A konferencia szakmai kísérő programja:

Május 29. (szombat): A vidék rejtett kincsei nyomában. Helyi jó gyakorlatokat bemutató tematikus túra Orfű – Kovácsszénája – Husztót útvonalon.

9:00-9:30 Gyülekező a Natúra Panzió udvarában. Kávézás és helyi termék kóstolás.

9:30-tól Tematikus túra. Túravezetők: Füziné Kajdy Zita - Orfű polgármestere; Dr. Németh Ibolya (Bio-Bia) - környezeti nevelési szakember; Dr. Gonda Tibor - turisztikai szakértő, vidékfejlesztő.

A túra során érintett szakmai kérdések:

- Növényismeret, különös tekintettel a szabadon szedhető erdei és mezei növényekre és ezek gasztronómiai hasznosítására.
- A Tekeres és Kovácsszénája közötti paleontológiai lelőhely megmutatása, és a tervezett UNESCO Geopark fejlesztési elképzelés ismertetése.
- Séta Kovácsszénája településen, a Disznyó Hotel és a közösségi kocsmá megtekintése.
- Érlelt sajtok kóstolása Novák Péter sajtkészítő termékeiből.
- 14 óra körül érkezés Husztóra. Könnyű ebéd Csendes Ildikó helyi termék előállító öko büféjében.
- A Zöld Aktív Szociális Szövetkezet és a Dél Dunántúli Lovas Egyesület turizmusfejlesztési törekvéseinek a bemutatása.
- Az országos távlovassági bajnokság husztóti fordulójának a megtekintése.

A túra nagyjából 15 órakor ér véget. Hossza 8-9 km. Husztótról a résztvevőket visszazállítjuk Orfűre, de az aktívabbak körülbelül 5 km-es túrával gyalog is vissza tudnak sétálni.

Publikációs lehetőségek:

- A konferencia alkalmából nyomtatott és online ISBN számmal ellátott tudományos kötet készül, melyben a szekció előadók önálló könyvfejezetként megjelentethetik a munkáikat. A tanulmányok leadási határideje 2021. április 20. A formai követelmények megegyeznek a Turisztikai és Vidékfejlesztési Tanulmányok folyóirat elvárásaival, azzal a kiegészítéssel, hogy a terjedelmi korlátoktól el lehet térni. Ennek megfelelően rövidebb és hosszabb terjedelmű írásokkal is meg lehet jelenni a kötetben.
- A konferencia alkalmából megjelenő tudományos kötetnek elkészül a horvát nyelvű változata (horvátországi ISBN számmal ellátva) is, melynek várható megjelenése 2021 augusztusának vége.
- Valamennyi előadónak felajánljuk, hogy a TVT folyóirat idei számában megjelenik a tanulmánya. A szerkesztőség a beadás időrendi sorrendjében lektoráltatja, és ütemezi be az idei 2., 3. vagy 4. számába. A folyóirat terjedelmre vonatkozó iránymutatásait és formai követelményeit be kell tartani.

Jelentkezni legkésőbb március 30-ig a mellékelt formanyomtatvány kitöltésével lehetséges!